

АЛЬБОМ “ДУХОВНІ СКАРБИ ЧЕРНІГІВЩИНИ”

Іван КОРБАЧ

Товариство “Чернігівське земляцтво” у Києві одне із своїх видань — календар на 2002 рік — присвятило духовним святиням Чернігівщини (його обсяг — 65 друкованих аркушів, наклад — три тисячі примірників). Календар, розрахований на широкий загал читачів, має на меті розширити їхні знання про закон Божий, Ісуса Христа і Його церкву, про канони церковної служби і моралі, про церковне мистецтво і його пам’ятки в Україні. При доборі матеріалів календаря його автор і упорядник дотримувався принципу об’єктивного історизму, прагнув відійти від іноді й досі наявних переконачень у тлумаченні релігійних явищ і процесів.

Якщо старі люди ще більш-менш обізнані з канонами церковної служби, змістом Біблії, то сучасна молодь має про них недостатні уявлення. Ось людина зайшла до церкви. Як треба поводитись у Божому храмі? Яка і з якої нагоди проводиться тут служба? Про що розповідають ікони? Яких ми шануємо святих? Календар складається з розділів, кожен з яких дає відповіді на ці питання. Так у розділі “Церква — символ неба і землі” йде мова про історію православних храмів, їх архітектуру, конструкцію, оздоблення. Розділ “Світ духовності” присвячений таким важливим моментам у житті православної людини як молитва, хрещення, поминання померлих, порядок і складові частини богослужіння і т. п. Матеріали розділу “Православні свята і народні традиції” розповідають про походження свят, пов’язаних з ними звичаїв, традицій, обрядів. Більшість з них є невід’ємною частиною духовного, культурного життя українського народу. Багато чого прийшло до нас з праслов’янських часів, дістало сучасне християнське забарвлення.

Чернігівщина вважається в Україні областю майже суцільного православ’я — по-

над 80 відсотків її населення вважає себе православними християнами. Чернігово-Сіверщину ще називають землею храмів, духовних святинь православ’я. Тут майже кожне село має або мало одну, а то й більше церков. Сьогодні на Чернігівщині є 500 православних громад. Календар подає довідки про видатні собори, монастирі, церкви Чернігівщини, ряд яких мають давню історію, будувались ще в перші роки хрещення Київської Русі. Варто згадати Спасо-Преображенський собор — першу святиню Чернігова, найдавніший пам’ятник архітектури Київської Русі. Є свої славетні храми в Новгород-Сіверському, Ніжині. Багато храмів, як наприклад, Вознесенська козака церква в селищі Березне, стали світовими пам’ятниками дерев’яної церковної архітектури.

У календарі подаються релігієзнавчий словник, біографічні дані про визначних християнських діячів від Нестора-літописця до наших сучасників, цікаві цифри і факти з історії християнської та інших релігій світу. Календар містить кольорову вклейку на шістнадцяти сторінках — фотознімки визначних храмів, ікон Чернігово-Сіверської землі, репродукцію та картину народного художника Петра Басанця “Україна духовна”.

“Духовні святині Чернігівщини” — це вже шостий випуск чернігівського календаря, видання унікального, яке досі не мало аналогів в Україні. Варто також зазначити, що, маючи високу вартість, календар, на жаль, ще не поширюють шляхом звичайного масового продажу. Його на щорічних святах зустрічах безкоштовно отримують лише члени Чернігівського земляцтва в Києві.

м. Київ